

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 12, Αρ. 7 (2023)

ICODL2023

Πρακτικά του 12^{ου} Συνεδρίου

για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
Η εξ αποστάσεως και συμβατική εκπαίδευση στην ψηφιακή εποχή

Αθήνα, 24 έως 26 Νοεμβρίου 2023

Τόμος 7

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αντώνης Λιοναράκης

Ευαγγελία Μανούσου

ISBN 978-618-5335-25-0
ISBN SET 978-618-82258-5-5

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών,
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ελληνικό Δίκτυο
Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Συγκριτική ανάλυση συστημάτων αξιολόγησης με βάση τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής». Μελέτη περίπτωσης η αξιολόγηση των φοιτητών 3 τμημάτων

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΜΠΟΥΡΜΑΛΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/icodl.5685](https://doi.org/10.12681/icodl.5685)

Copyright © 2024, ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΜΠΟΥΡΜΑΛΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Συγκριτική ανάλυση συστημάτων αξιολόγησης με βάση τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής». Μελέτη περίπτωσης η αξιολόγηση των φοιτητών 3 τμημάτων

Comparative analysis of assessment systems based on student performance in the postgraduate programme of the Hellenic Open University "Education and Technologies in Distance Teaching and Learning Systems - Education Sciences". Case study the evaluation of students of 3 departments

Ιωάννα Καμπούρμαλη

Ph.D., MA

Σύμβουλος Εκπαίδευση Πρωτοβάθμιας

Εκπαίδευσης Δ' Αθήνας

ΣΕΠ ΕΑΠ

giankampungma@gmail.com

Κωνσταντίνα Κουτσούμπα

Ph.D., MA

Αγροοικονομολόγος

ΣΕΠ ΕΑΠ

nkaegean@gmail.com

Κωνσταντίνος Δημόπουλος,

Επίκουρος Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α./ΕΚΠΑ

ΣΕΠ ΕΑΠ

konst.dimop@gmail.com

Ευαγγελία Μανούσου,

Επίκουρη Καθηγήτρια

ΕΑΠ

manousoug@eap.gr

Περίληψη

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών αποτελεί βασικό στοιχείο των ακαδημαϊκών διαδικασιών. Την τελευταία δεκαετία, η διαδικτυακή αξιολόγηση έχει κερδίσει σημαντικό έδαφος, και ιδιαίτερα μετά το ξέσπασμα της πανδημίας του covid-19. Οι γραπτές εργασίες καθώς και οι γραπτές εξετάσεις αποτελούν βασικά εργαλεία της αξιολόγησης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μία συγκριτική ανάλυση δύο διαφορετικών συστημάτων αξιολόγησης, τα οποία υιοθετήθηκαν από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής», στη Θεματική Ενότητα «Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Προγραμμάτων εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης» δύο έξαμηνια τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023. Η ανάλυση βασίστηκε στις επιδόσεις

των φοιτητών/τριών τόσο στις γραπτές εργασίες όσο και στις τελικές εξετάσεις και κατέδειξε ότι η επίδοση των φοιτητών/τριών δεν επηρεάστηκε ιδιαίτερα από την αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης. Επιπλέον, η ανάλυση επικεντρώθηκε και στις αδυναμίες των φοιτητών/τριών στην εκπόνηση της γραπτής εργασίας, αλλά και στις τελικές τους εξετάσεις. Αναφορικά με τις γραπτές εργασίες τα αποτελέσματα ανέδειξαν μία δυσκολία των φοιτητών/τριών στην σύνταξη της εισαγωγής και του επίλογου καθώς και στην συνέπεια της τήρησης του συστήματος APA και στις τελικές εξετάσεις οι επιδόσεις των φοιτητών/τριών ήταν υψηλότερες στο ανοικτού τύπου ερωτήσεις σε σχέση με τις ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Λέξεις-Κλειδιά

διαδικτυακή αξιολόγηση, γραπτές εργασίες, γραπτές εξετάσεις, εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Abstract

Students' assessment is a key element of academic procedures. The last decade online assessment has gained ground, particularly after the outbreak of covid-19 pandemic. Written essays and written exams are fundamental methods of online assessment. In this paper a comparative analysis of two different assessment schemes adopted by the Hellenic Open University in two different semesters in the corresponding academic years 2021-2022 and 2022-2023 in the Master Program «Education and Technologies in Distance Teaching and Learning Systems-Educational Sciences» in the Module «Design, development and management of distance learning programmes». The analysis is based on students' performance both on written essays and on written final exams. The analysis revealed that students' performance has not significantly affected by the change occurred in the assessment scheme. Additionally, the analysis has focused on the weaknesses of the postgraduate students revealed, regarding the writing of an academic essay, as well as, on their weaknesses on online writing exams. The results indicate first that introduction, conclusions and consistency on APA system are elements of a written essay that trouble the postgraduate students and second the students performed better in the part of open questions compared to the part of closed-ended questions.

Keywords

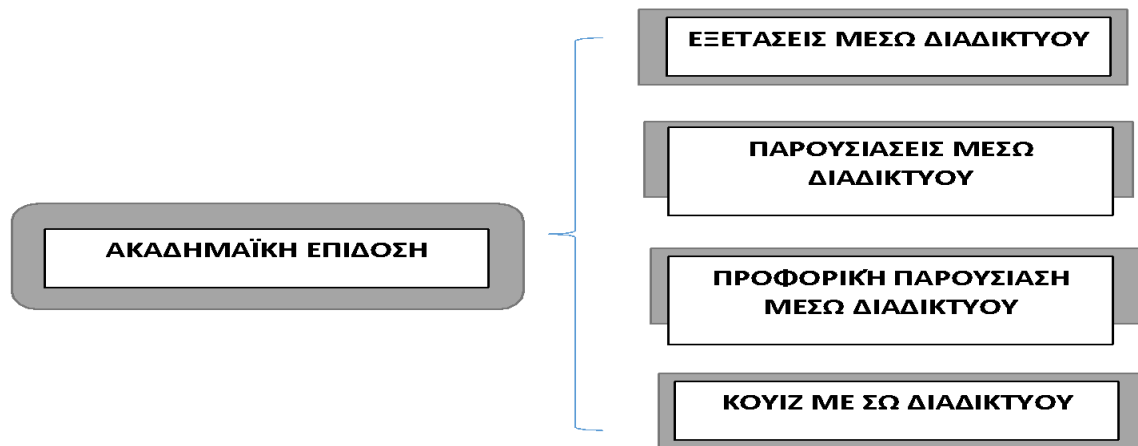
online assessment, written essays, written exams, distance learning

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον Singh (2021, σελ. 376) *“η αξιολόγηση είναι μία διαρκής διαδικασία η οποία συμβάλει στην διαδικασία μάθησης προσφέροντας την δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να εκτιμήσει τα δυνατά και αδύναμα σημεία όπως δικής του μαθησιακής πορείας...”*. Από την άλλη πλευρά, η διαδικασία της αξιολόγησης επιτρέπει στον εκπαιδευτή να εκτιμήσει την απόδοση των φοιτητών και να αναγνωρίζει εκείνα τα σημεία στα οποία πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και εστίαση (Diamadis & Polyzos, 2008). Η σημασία της αξιολόγησης έχει αναγνωριστεί και για άλλους λόγους όπως το γεγονός ότι η αξιολόγηση είναι το βασικό κίνητρο των φοιτητών/τητριών για να αλληλεπιδράσουν και να μελετήσουν το υλικό (Race, 1995 όπως αναφ. στο Diamadis & Polyzos, 2008). Σε κάθε περίπτωση, και όπως αναφέρει και ο Singh (2021), προκειμένου κάθε αξιολόγηση να είναι αποδεκτή πρέπει να ακολουθεί συγκεκριμένα κριτήρια, όπως είναι τα κριτήρια της εγκυρότητας και της αντικειμενικότητας. Όταν η συζήτηση επικεντρώνεται στην αξιολόγηση σε περιβάλλοντα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σημειώνεται ότι, παρά την πληθώρα των τεχνολογικών εργαλείων τα οποία είναι διαθέσιμα για την εφαρμογή ποικίλων μεθόδων αξιολόγησης, ο βασικός στόχος της αξιολόγησης παραμένει ο ίδιος, όπως και σε κάθε μορφή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Ειδικότερα και όπως αναφέρουν και οι Kim κ.α. (2008, σελ. 3), *“το πιο σημαντικό πράγμα για την αξιολόγηση στο νέο εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό περιβάλλον είναι και πάλι η εστίαση στα επιτεύγματα του εκπαιδευόμενου αναφορικά με τους εκπαιδευτικούς στόχους που έχουν τεθεί”*.

Πέρα από την πληθώρα των βιβλιογραφικών αναφορών για την σημασία της αξιολόγησης στην εκπαίδευση γενικά (Garoufalidou, 2009; Kellaghan, & Greaney, 2001; Kokkidou, 2007, Nusche κ.α., 2011; Poziou, 2021; Siminou, 2011: Tosuncuoglu, 2018; Zaloni, 2021), όταν η συζήτηση επικεντρώνεται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διαπιστώνεται ότι αρκετές έρευνες (Sumadi, 2023, Thathsarani κ.α., 2023) εστιάζουν και στις διαθέσιμες τεχνικές για την αποτελεσματικότερη αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων. Οι Thathsarani κ.α. (2023) έχουν

αναγνωρίσει τέσσερεις διαφορετικούς τύπους αξιολόγησης μέσω διαδικτύου (εικόνα 1), τους ακόλουθους: α) αξιολόγηση μέσω διαδικτύου, β) παρουσιάσεις μέσω διαδικτύου, γ) προφορική εξέταση μέσω διαδικτύου και δ) κουίζ μέσω διαδικτύου. Στην σχετική βιβλιογραφία έχει αναγνωριστεί επίσης η σημασία της διαφοροποίησης των εργαλείων αξιολόγησης καθώς έτσι δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές να αναδείξουν τις πραγματικές τους δυνατότητες (Race, 2001).

Εικόνα 1: Τεχνικές αξιολόγησης μέσω διαδικτύου (Πηγή: Thathsarani κ.α., 2023, σελ.7)

Έχουν επισημανθεί διάφορα οφέλη για την αξιολόγηση μέσω διαδικτύου τόσο για τους/τις διδάσκοντες/σουςες όσο και για τους/τις διδασκόμενους/ες. Η δυνατότητα συμμετοχής σε εξετάσεις μέσω διαδικτύου από οποιοδήποτε σημείο και οποιαδήποτε στιγμή, οι ακριβείς αξιολογικές αναφορές, η ενσωμάτωση και αλληλεπίδραση με την τεχνολογία και η αξιοποίηση διαφορετικών τεχνολογικών εργαλείων, η μείωση του κόστους είναι ορισμένα από τα σημαντικότερα οφέλη που καταγράφονται (Sumadi, 2023). Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της αξιολόγησης μέσω διαδικτύου έχει επίσης αμφισβητηθεί όπου οι Abdullah κ.ά. (2021, σελ. 17, όπως αναφ. στο Thathsarani κ.α., 2023) ορίζουν την αποτελεσματικότητα ως “ο βαθμός στον οποίο οι εξετάσεις μέσω διαδικτύου επικουρούν τους δασκάλους να εξάγουν δίκαια και αδιάβλητα αποτελέσματα”. Ειδικότερα υποστηρίζεται ότι, όταν η αξιολόγηση διεξάγεται μέσω διαδικτύου, οι εκπαιδευόμενοι/ες μπορεί να εξαπατήσουν εξαιτίας της δυνατότητας της μεταξύ

τους επικοινωνίας και συνεργασίας κατά την διάρκεια των εξετάσεων, ή εξαιτίας της αξιοποίησης και χρήσης υλικού χωρίς άδεια (Holden κ.ά, 2021).

Οι προβληματισμοί αυτοί οδηγούν σε αρκετές αλλαγές τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών και που στόχο έχουν τη διασφάλιση της ποιοτικότερης, αποτελεσματικότερης και εγκυρότερης αξιολόγησης των φοιτητών/τριών όπως για παράδειγμα Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διεξαγωγή μίας συγκριτικής ανάλυσης συστημάτων αξιολόγησης μέσω διαδικτύου με βάση τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής (ΕΤΑ)» Πιο συγκεκριμένα, στην εργασία διερευνώνται δύο διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης τα οποία εφαρμόστηκαν από το ΕΑΠ στο ΠΜΣ ΕΤΑ στη Θεματική Ενότητα (ΘΕ):«Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Προγραμμάτων εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης» (ΕΤΑ63) , σε δύο διαφορετικά εξάμηνα τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023, σε 3 από τα 9 τμήματα της ΘΕ. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι, η ΘΕ ΕΤΑ63 είναι μια από τις δύο τελευταίες ΘΕ του συγκεκριμένου ΠΜΣ, άρα οι φοιτητές/τριες έχουν εμπειρία και είναι εξοικειωμένοι/ες με την εξ αποστάσεως αξιολόγηση. Η ανάλυση αποσκοπεί στην διερεύνηση των ακόλουθων ερωτημάτων: 1) Εάν η αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης επηρέασε την απόδοση των φοιτητών/τριες και αν ναι σε ποιο βαθμό; 2) Ποιες βασικές δυσκολίες εντοπίζονται για τους φοιτητές/τριες στην ολοκλήρωση των γραπτών εργασιών; 3) Ποιες δυσκολίες παρατηρούνται για τους φοιτητές/τριες στην τελική εξέταση;

Η εργασία είναι δομημένη ως εξής, στην επόμενη ενότητα παρουσιάζεται η σημασία των γραπτών εργασιών και των δεξιοτήτων που καλλιεργούνται σε ένα εξ αποστάσεως πρόγραμμα σπουδών του ΕΑΠ. Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης που υιοθετήθηκαν από το ΠΜΣ ΕΤΑ του ΕΑΠ. Ακολουθεί η παρουσίαση της μεθοδολογίας και τα αποτελέσματα της ανάλυσης. Τέλος η ενότητα των συμπερασμάτων συνοψίζει την εργασία.

Η σημασία της γραπτής εργασίας και ειδικότερα η σημασία της στο σύστημα αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Η γραπτή εργασία αποτελεί μία από τις σημαντικότερες κατηγορίες αξιολόγησης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που υλοποιούνται μέσω διαδικτύου (Kearns, 2012). Η σημασία της γραπτής εργασίας για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει επίσης επισημανθεί βιβλιογραφικά. Είναι ενδεικτικό ότι ο Pintrich (1999) θεωρεί την γραπτή εργασία ως το βασικό εργαλείο για την μετάβαση από την θεωρία στην πράξη η οποία μάλιστα παίζει καθοριστικό ρόλο και στην διαδικασία της αυτό-ρυθμιζόμενης μάθησης.

Τα βασικά οφέλη για τους εκπαιδευόμενους όπως αναφέρονται από τον Ismirilis (2019) είναι τα ακόλουθα:

- Ενεργοποίηση και ανάδειξη υφιστάμενων δεξιοτήτων
- Καλλιεργεί και συμβάλει στην διαδικασία της αυτό-ρυθμιζόμενης και της δημιουργικής μάθησης
- Συμβάλει στην ανάπτυξη της αναλυτικής, σύνθετης και μεταγνωστικής σκέψης
- Διαμορφώνει την προσωπικότητα του/της εκπαιδευόμενου/ης
- Εμβαθύνει στο εσωτερική ύπαρξη του/της εκπαιδευόμενου/ης
- Προάγει την αυτο-αποτελεσματικότητα
- Αυξάνει την δραστηριοποίηση του/της εκπαιδευόμενου/ης
- Πιστοποιεί την εξέλιξη του/της εκπαιδευόμενου/ης

Οι γραπτές εργασίες στην πλειονότητα των περιπτώσεων έχουν μία συγκεκριμένη βαθμολογική βαρύτητα στο συνολικό σύστημα αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας ενός προγράμματος σπουδών. Ο Hausman (2010) αναφέρει ότι κάποια από τα κριτήρια για την βαθμολόγηση των γραπτών εργασιών θα μπορούσε να είναι τα ακόλουθα:

- Περιεχόμενο: Ακρίβεια και εις βάθος κατανόηση του θέματος.
- Δομή και οργάνωση: Ξεκάθαρη δομή της εργασίας στην οποία περιλαμβάνονται η εισαγωγή, το κυρίως μέρος και τα συμπεράσματα.
- Επιχειρηματολογία: Συνοχή και λογική ακολουθία των επιχειρημάτων και των ιδεών που αναπτύσσονται.
- Κριτική σκέψη: Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης της πληροφορίας.

- Έρευνα: Αναφορά σχετικών πηγών και ορθή παράθεση.
- Λόγος και ύφος.
- Συνέπεια και επάρκεια στη γλωσσική έκφραση.
- Πρωτοτυπία: Μοναδικότητα ιδεών και δημιουργική σκέψη.

Η σημασία των γραπτών εργασιών για τον εκπαιδευτή είναι μία παράμετρος η οποία επίσης δεν μπορεί να αγνοηθεί. Όπως αναφέρει ο Holmberg (2002 όπως αναφέρεται στο Saxratzidis, 2008) οι εργασίες και η αξιολόγησή τους προσφέρει στον εκπαιδευτή την δυνατότητα να αξιολογήσει το επίπεδο επίτευξης των δικών τους αρχικών εκπαιδευτικών στόχων. Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα δύο συστήματα αξιολόγησης σε ένα συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ και η βαρύτητα των γραπτών εργασιών σε κάθε ένα από τα συστήματα αυτά.

Συστήματα αξιολόγησης στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Ο Κανονισμός Σπουδών του ΕΑΠ για τα Μεταπτυχιακά ΠΜΣ της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΕΑΠ, 2023) καθορίζει το σύστημα αξιολόγησης και τα υποχρεωτικά βήματα για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου. Το ΕΑΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 τροποποίησε την βαρύτητα των υποχρεωτικών δραστηριοτήτων για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες. Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με το νέο σύστημα αξιολόγησης, οι δραστηριότητες των φοιτητών/τριών διακρίνονται σε υποχρεωτικές και μη υποχρεωτικές. Οι υποχρεωτικές δραστηριότητες είναι αυτές που αξιολογούνται αφού υποβληθούν από τους φοιτητές/τριες σε συγκεκριμένες καταληκτικές ημερομηνίες στην εκπαιδευτική πλατφόρμα του ΕΑΠ. Οι υποχρεωτικές δραστηριότητες είναι τρεις στο σύνολο. Επιπλέον των τριών δραστηριοτήτων, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να υποβάλλουν επιπλέον μία γραπτή εργασία.

Οι επιδόσεις στις υποχρεωτικές δραστηριότητες καθώς και στη γραπτή εργασία καθορίζουν αν οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν δικαίωμα για συμμετοχή στις τελικές εξετάσεις. Η πρώτη προϋπόθεση είναι οι φοιτητές/τριες οφείλουν να υποβάλουν 2 από τις 3 αυτές δραστηριότητες.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι το άθροισμα της βαθμολογίας των υποβληθέντων δραστηριοτήτων και της γραπτής εργασίας θα πρέπει να είναι ίσο ή και μεγαλύτερο του 50% του συνόλου της βαθμολογίας. Σημειώνεται ότι οι 3 δραστηριότητες έχουν βαρύτητα 10% επί του συνόλου της βαθμολογίας και η γραπτή εργασία έχει βαρύτητα 30%, επομένως αθροίζουν συνολικά το 40% του συνολικού βαθμού με το υπόλοιπο 60% να αντιστοιχεί στην βαθμολογία της γραπτής εξέτασης. Επομένως οι φοιτητές/τριες καλούνται να πετύχουν το 20/40 προκειμένου να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επαναλάβουν την Θεματική Ενότητα.

Ωστόσο κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2021-2022) το σύστημα αξιολόγησης ήταν διαφορετικό. Ειδικότερα, η βαρύτητα για τις δραστηριότητες και την γραπτή εργασία ήταν αθροιστικά 50 % και το επιπλέον 50% αξιολογούνταν από την τελική γραπτή εξέταση. Από το 50% οι δραστηριότητες είχαν και σε αυτό το σύστημα αξιολόγησης βαρύτητα 10%. Επιπλέον, οι υποχρεωτικές δραστηριότητες ήταν συνολικά 12, μία για κάθε εβδομάδα μελέτης. Αναφορικά με την γραπτή εργασία, αυτή είχε βαρύτητα 40% (10 μεγαλύτερη βαρύτητα από ότι στο νέο σύστημα). Επιπλέον βασική προϋπόθεση του προγενέστερου συστήματος αξιολόγησης για να έχουν το δικαίωμα οι φοιτητές να συμμετέχουν στις γραπτές εξετάσεις ήταν η αξιολόγησή τους στην γραπτή εργασία να ήταν μεγαλύτερη ή ίση του 5/10.

Ολοκληρώνοντας την αναφορά για τα δύο συστήματα σημειώνεται ότι, και στα δύο συστήματα αξιολόγησης η τελική εξέταση απαρτίζεται από δύο μέρη, ένα πρώτο μέρος με κλειστού τύπου ερωτήσεις του οποίου η βαρύτητα στον τελικό βαθμό της γραπτής εξέτασης είναι 30% και ένα δεύτερο μέρος το οποίο απαρτίζεται από ερωτήσεις ανοικτού τύπου και του οποίου η βαρύτητα είναι το 70% του βαθμού της τελικής γραπτής εξέτασης. Στον πίνακα 1 καταγράφονται συνοπτικά τα 2 συστήματα αξιολόγησης του ΠΜΣ ΕΤΑ του ΕΑΠ.

Πίνακας 1: Τα δύο διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης

	Γραπτή Εργασία (Αριθμός)	Γραπτή Εργασία (Βαρύτητας)	Δραστηριότητες (Αριθμός)	Δραστηριότητες (Βαρύτητα)	Τελικές Γραπτές Εξετάσεις (Βαρύτητα)
Σύστημα Αξιολόγησης 1	1	40%	12	10%	50%
Σύστημα Αξιολόγησης 2	1	30%	3	10%	60%

Το ΕΑΠ, όπως και όλα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα, εξαιτίας του ξεσπάσματος της πανδημίας του covid-19 διεξήγαγε όλες τις ακαδημαϊκές διαδικασίες διαδικτυακά, συμπεριλαμβανομένων σε αυτές και τις τελικές γραπτές εξετάσεις κάθε Θεματικής Ενότητας του κάθε προγράμματος σπουδών. Μέχρι σήμερα, εαρινό εξάμηνο 2022-2023, το ΕΑΠ έχει διατηρήσει όλες τις ακαδημαϊκές του διαδικασίες να διεξάγονται μέσω του διαδικτύου. Επισημαίνεται ότι στην παρούσα εργασία δεν διερευνώνται οι λόγοι για τους οποίους το ΕΑΠ προχώρησε σε μεταβολή του συστήματος αξιολόγησης. Η μεταβολή αυτή λαμβάνεται ως δεδομένη και διερευνώνται οι πιθανές συνέπειες αυτής στην ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών/τριών.

Μεταβολές στα συστήματα αξιολόγησης μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσουν τους φοιτητές/τριες με διάφορους τρόπους και ο βαθμός της επίδρασης μπορεί επίσης να διαφέρει ανάλογα με την φύση των μεταβολών στο σύστημα αξιολόγησης και ανάλογα με το πλαίσιο του κάθε ακαδημαϊκού ιδρύματος. Στην συνέχεια αναφέρονται κάποιες πιθανές μεταβολές στα συστήματα αξιολόγησης που μπορούν να επηρεάσουν την επίδοση των φοιτητών/τριών όπως αυτές αναφέρονται από τον Voidila (2016):

- Μεταβολή στην εστίαση της μάθησης: Μεταβολές στα συστήματα αξιολόγησης μπορούν να μεταβάλουν την εστίαση των φοιτητών/τριών ως προς τη διαδικασία της μάθησης μεταβιβάζοντας την εστίαση από την απλή απομνημόνευση στην βαθύτερη κατανόηση, στην κριτική σκέψη και στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα και σε καλύτερα προετοιμασμένους απόφοιτους.
- Προσφορά κινήτρου: Ένα πιο ευέλικτο ή ολιστικό σύστημα αξιολόγησης μπορεί να αποτελέσει έναυσμα και κίνητρο για τους φοιτητές/τριες, αναγνωρίζοντας στους ίδιους ένα μεγαλύτερο εύρος δεξιοτήτων από αυτό που πιθανά μπορεί να αναγνωριστεί από ένα απλό σύστημα εξετάσεων. Επίσης ένα τροποποιημένο σύστημα αξιολόγησης θα μπορούσε να αποτελέσει κίνητρο για τους φοιτητές/τριες για μεγαλύτερη εμπλοκή με το διδακτικό υλικό.

Συνοψίζοντας, και στα δύο συστήματα αξιολόγησης, ακόμα και με τις διαφοροποιημένες βαρύτητες, η γραπτή εργασία και οι τελικές εξετάσεις έχουν κεντρικό ρόλο. Μετά την παρουσίαση των μεταβολών που συντελέστηκαν, το επόμενο βήμα της εργασίας είναι η

παρουσίαση της συγκριτικής μελέτης που πραγματοποιήθηκε με βάση τις επιδόσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ στο ΠΜΣ ΕΤΑ στη Θεματική Ενότητα (ΘΕ):«Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Προγραμμάτων εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης» (ΕΤΑ63), σε δύο διαφορετικά εξάμηνα τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023 σε 3 από τα 9 τμήματα της ΘΕ.

Μεθοδολογία της παρούσας εργασίας

Η παρούσα εργασία είναι μία ποσοτική συγκριτική μελέτη που αφορά τις επιδόσεις φοιτητών/τριών κατά την διάρκεια δύο διαφορετικών ακαδημαϊκών εξαμήνων και με δύο διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του. Ειδικότερα η ανάλυση πραγματοποιείται με βάση τις επιδόσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών της Θεματικής Ενότητας ΕΤΑ63 «Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Προγραμμάτων εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας και Μάθησης- Επιστήμες της Αγωγής -ΕΤΑ-

Ο λόγος που επιλέχθηκε η συγκεκριμένη Θ.Ε. ήταν το γεγονός ότι οι συγγραφείς είχαν άμεση πρόσβαση στα δεδομένα που απαιτούνταν για την ανάλυση καθώς οι ίδιοι/ες ήταν Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό(ΣΕΠ) και δίδασκαν στη συγκεκριμένης Θ.Ε κατά την περίοδο που διερευνάται αυτή η ερευνητική εργασία.

Έτσι έχουν αξιοποιηθεί δεδομένα από συνολικά 139 μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες σε δύο διαφορετικά ακαδημαϊκά εξάμηνα. Τα ακαδημαϊκά εξάμηνα αναφοράς είναι: α) το εαρινό εξάμηνο 2021-2022 και β) το χειμερινό εξάμηνο 2022-2023. Οι επιδόσεις που διερευνήθηκαν αφορούσαν τις επιδόσεις στις γραπτές εργασίες και στις τελικές εξετάσεις και αφορούσαν συγκεκριμένα: α) 67 βαθμολογίες γραπτών εργασιών και 67 βαθμολογίες τελικών γραπτών εξετάσεων για το εαρινό εξάμηνο 2021-2022 και β) 72 βαθμολογίες γραπτών εργασιών και 72 βαθμολογίες γραπτών εξετάσεων για το χειμερινό εξάμηνο 2022-2023. Η εισαγωγή και επεξεργασία των δεδομένων έγινε με την χρήση υπολογιστικών φύλλων του MS Office Excel.

Κατά την χρήση και επεξεργασία των δεδομένων έχει διασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα των δεδομένων της έρευνας μέσω της ανωνυμίας για την αποφυγή παραβίασης των προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, όπως ήδη έχει αναφερθεί και παραπάνω τα προς διερεύνηση ερωτήματα είναι τα ακόλουθα:

- 1) Η αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης επηρέασε την απόδοση των φοιτητών/τριες και αν ναι σε ποιο βαθμό;
- 2) Ποιες βασικές δυσκολίες εντοπίζονται για τους φοιτητές/τριες στην ολοκλήρωση των γραπτών εργασιών;
- 3) Ποιες δυσκολίες παρατηρούνται για τους φοιτητές/τριες στην τελική εξέταση;

Αποτελέσματα

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων θα γίνει κατά σειρά ερευνητικών ερωτημάτων ως ακολούθως:

1) Η αλλαγή στο σύστημα βαθμολόγησης έχει επηρεάσει την απόδοση των φοιτητών/τριών και αν ναι σε ποια μορφή;

1α) Αποτελέσματα σχετικά με την απόδοση στις γραπτές εργασίες

Παρά την διαφορά στην βαρύτητα βαθμολόγησης των γραπτών εργασιών, 40% στο εαρινό εξάμηνο έναντι 30% στο χειμερινό εξάμηνο, η επίδοση των φοιτητών δεν μεταβλήθηκε σημαντικά. Για το εαρινό εξάμηνο ο μέσος όρος ήταν 8.6/10 και ο αντίστοιχος για το χειμερινό 9.0/10. Για το εαρινό εξάμηνο, η ελάχιστη βαθμολογία ήταν 6.3/10 και μόνο ένας φοιτητής πέτυχε την μέγιστη βαθμολόγηση 10/10, ενώ 7 φοιτητές βαθμολογήθηκαν με βαθμολογίες χαμηλότερες του 7.5/10 (κάτω του τελευταίου τεταρτημορίου). Για το χειμερινό εξάμηνο η ελάχιστη βαθμολογία ήταν 4.8/10 όμως 7 φοιτητές έλαβαν την μέγιστη βαθμολογία 10/10 και μόλις 7 φοιτητές είχαν επίδοση μικρότερη του 7.5/10. Μία τελευταία επισήμανση είναι ότι με βάση το προηγούμενο σύστημα αξιολόγησης, αυτό του εαρινού εξαμήνου ο βαθμολογούμενος με 4.8/10 θα είχε απολέσει το δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές γραπτές εξετάσεις κάτι που δεν συνέβη με το νεότερο σύστημα αξιολόγησης καθώς ο βαθμός της γραπτής εργασίας από

μόνος του δεν αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού. Στον πίνακα 2 συνοψίζονται τα αποτελέσματα αναφορικά με τις επιδόσεις στις γραπτές εργασίες.

	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021-2022	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2022-2023
ΜΟ (Value)	8.6	9
Ελάχιστη (Value)	6.3	4.8
Μέγιστη (Value)	10 (1 φοιτ.)	10 (7 φοιτ.)
Βαθμολογία <7,5 (Αριθμός Φοιτητών/τριων)	7	7

Πίνακας 2: Οι επιδόσεις των φοιτητών/φοιτητριών στις γραπτές εξετάσεις κατά την εφαρμογή των 2 συστημάτων αξιολόγησης

1β) Αποτελέσματα σχετικά με την επίδοση στις τελικές εξετάσεις

Όσον αφορά στους βαθμούς των τελικών γραπτών εξετάσεων, η γενική επίδοση δεν υποδηλώνει επίσης σημαντική διαφοροποίηση. Πιο συγκεκριμένα, για το εαρινό εξάμηνο ο μέσος όρος ήταν 8.2/10 με τον ελάχιστο βαθμό που αναφέρεται ότι είναι 3.0/10 και 7 βαθμοί να είναι κάτω από το τέταρτο τελευταίο τεταρτημόριο (7.5-10). Για το χειμερινό εξάμηνο ο μέσος όρος ήταν 7.8/10, με την ελάχιστη κατηγορία να καταγράφεται στο 5./10 και 22 επιδόσεις να είναι κάτω από του τέταρτου τεταρτημορίου (7.5-10). Τα σχετικά αποτελέσματα συνοψίζονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3: Οι επιδόσεις των φοιτητών/φοιτητριών στις τελικές εξετάσεις κατά την εφαρμογή των 2 συστημάτων

	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021-2022	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2022-2023
ΜΟ (Value)	8.2	7.8
Ελάχιστη (Value)	3	5
Μέγιστη (Value)	9.4 (3 φοιτ.)	9.7 (1 φοιτ.)
Βαθμός <7,5 (Αριθμός φοιτητών/τριών)	7	22

2) Ποιες βασικές δυσκολίες εντοπίζονται για τους φοιτητές/τριες στην ολοκλήρωση των γραπτών εργασιών;

Και για τα δύο εξάμηνα 7 κριτήρια ήταν κοινά για την αξιολόγηση των γραπτών εργασιών τα εξής:

- Εισαγωγή
- Συμπεράσματα
- Δομή
- Τήρηση του APA στη βιβλιογραφία
- Τήρηση ορίου λέξεων
- Λογοκλοπή

Τα υπόλοιπα κριτήρια αφορούσαν στην αξιολόγηση των διαφορετικών ζητούμενων που είχαν τεθεί προς τους φοιτητές/τριες στην γραπτή τους εργασία. Στο εαρινό εξάμηνο ορίστηκαν έξι ζητούμενα, ενώ πέντε ζητούμενα τέθηκαν στο χειμερινό εξάμηνο. Το πρώτο ζητούμενο ωστόσο και στις δύο γραπτές εργασίες ήταν κοινό καθώς και στα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα το πρώτο ζητούμενο από τους φοιτητές/τριες ήταν η απόδοση ενός λειτουργικού ορισμού με βάση το θέμα της κάθε εργασίας. Από τα κριτήρια αξιολόγησης της γραπτής εργασία που χρησιμοποιήθηκαν τρία εξ αυτών είχαν αρνητική βαθμολόγηση και συγκεκριμένα αυτά ήταν η τήρηση του συστήματος APA, η τήρηση του καθορισμένου από την εργασία ορίου λέξεων και η λογοκλοπή.

Έχει ενδιαφέρον να αναφερθεί ότι, αν και οι γραπτές εργασίες εκπονήθηκαν από μεταπτυχιακούς φοιτητές στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών τους τα αποτελέσματα κατέδειξαν

δυσκολία στην σύνταξη εισαγωγής, συμπερασμάτων καθώς και στην αποφυγή λογοκλοπής. Είναι ενδεικτικό ότι, στο εαρινό εξάμηνο 21 στους 67 φοιτητές έλαβαν βαθμολογία για το κριτήριο της εισαγωγής μικρότερη του 0.75/1 (κάτω του τελευταίου τεταρτημορίου) ενώ ο μέσος όρος ήταν 0.8/1. Οι αντίστοιχοι βαθμοί για το κριτήριο των συμπερασμάτων ήταν 31 στους 67 φοιτητές με βαθμολογία χαμηλότερη του 0.75/1 και μέσος όρος βαθμολογίας 0.7/1. Την ίδια περίοδο ο μέσος όρος συμμόρφωσης με το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών APA ήταν -0.01.

Οι επιδόσεις κατά το χειμερινό εξάμηνο ήταν βελτιωμένες με μόλις 6 στους 72 φοιτητές να λαμβάνουν βαθμολογία μικρότερη του 0.75/1 για το κριτήριο της εισαγωγής, 7 φοιτητές να λαμβάνουν βαθμολογία μικρότερη του 0.75/1 για το κριτήριο των συμπερασμάτων και ο μέσος όρος βαθμολογίας για το κριτήριο συμμόρφωσης με το σύστημα APA να είναι -0.005. Στον Πίνακα 4 συνοψίζονται τα παραπάνω ευρήματα.

Πίνακας 4: Βασικές δυσκολίες των φοιτητών/τριων στην εκπόνηση γραπτών εργασιών

Εισαγωγή ΓΕ		
MO (Value)	0.8	0.9
Βαθμός <7,5 (Αριθμός φοιτητών/τριων)	21	6
Συμπεράσματα ΓΕ		
MO (Value)	0.7	0.87
Βαθμός <7,5 (Αριθμός φοιτητών/τριων)	31	7
Τήρηση APA		
MO (Value)	-0.084	-0.005

3) Ποιες δυσκολίες παρατηρούνται για τους φοιτητές/τριες στην τελική εξέταση;

Όσον αφορά στις τελικές γραπτές εξετάσεις, είναι αξιοσημείωτο ότι και στα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα η επίδοση των φοιτητών/τριών ήταν καλύτερη στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου με τους μέσους όρους βαθμολογίας των ερωτήσεων αυτών να είναι μεγαλύτεροι των μέσων όρων των βαθμολογιών για τις ερωτήσεις κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής). Η διαφορά είναι αρκετά σημαντική, με τον μέσο όρο των κλειστών ερωτήσεων για το εαρινό εξάμηνο να είναι 7.2/10, ενώ ο μέσος όρος για τις δύο ερωτήσεις ανοικτού τύπου να είναι 8.2/10. Σε αυτό το σημείο, θα

έπρεπε να επισημανθεί ότι το μέρος των ερωτήσεων κλειστού τύπου διορθώνεται αυτόματα, ενώ για τις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου η βαθμολόγηση καθορίζεται από τον διδάσκοντα/ουσα κάθε ομάδας. Οι αντίστοιχες τιμές συνοψίζονται στον Πίνακα 5.

Πίνακας 5: Βασικές δυσκολίες των φοιτητών/τριων κατά τις τελικές εξετάσεις

	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021-2022	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2022-2023
Κλειστές Ερωτήσεις Επιλογής (MO Value)	7.2	7.7
Ανοικτές Ερωτήσεις (Average Value)	8.6	7.9

Συμπεράσματα

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η διερεύνηση της απόδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης – Επιστήμες της Αγωγής, σε δύο εξάμηνα (χειμερινό και εαρινό) που επιτεύχθηκαν σε με δύο διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης σε τρία τμήματα της τελευταίας Θεματικής Ενότητας.

Όσον αφορά στις γραπτές εργασίες, η ανάλυση αποκάλυψε ελαφρώς καλύτερες επιδόσεις κατά το χειμερινό εξάμηνο (μέσος όρος 9,0/10) ακόμη και όταν η βαρύτητα της βαθμολόγησης του γραπτού δοκιμίου ήταν χαμηλότερη (30%) από αυτή του εαρινού εξαμήνου (40%). Όσον αφορά τις επιδόσεις στις τελικές εξετάσεις, ο μέσος όρος βαθμολογίας ήταν υψηλότερος στο εαρινό εξάμηνο (8,2/10) ακόμη και όταν η βαρύτητα της βαθμολόγησης των γραπτών εξετάσεων ήταν χαμηλότερη (50%) από αυτό του χειμερινού εξαμήνου (60%).

Με τα δεδομένα των τριών τμημάτων διαπιστώθηκε ότι:

(1) η απόδοση εξαρτάται περισσότερο από το επίπεδο των σπουδαστών/τριών που παρακολουθούν το μάθημα και

(2) η αλλαγή τρόπου βαθμολόγησης του μεταπτυχιακού πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης – Επιστήμες της Αγωγής, δεν φαίνεται να επέφερε καμία σημαντική αλλαγή όσον αφορά στις ακαδημαϊκές επιδόσεις και στη στάση των φοιτητών/τριών δεδομένο διαφορετικό από την έρευνα Voidila (2016).

Η συγκριτική ανάλυση της απόδοσης των σπουδαστών ανέδειξε επίσης ορισμένες αδυναμίες που δεν αναμένονταν για μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες στο τελευταίο εξάμηνο των μεταπτυχιακών σπουδών τους. Πιο συγκεκριμένα:

(1) η συγγραφή της εισαγωγής και τα συμπεράσματα μιας γραπτής εργασίας φαίνεται να προβληματίζουν φοιτητές/τριες και

(2) η συνέπειά τους ως προς την τήρηση του συστήματος APA, το οποίο φάνηκε επίσης να προβληματίζει και να δυσκολεύει σε σημαντικό βαθμό τους φοιτητές/τριες παρά το γεγονός ότι έχουν ξεκινήσει να το εφαρμόζουν από το 1^ο Εξάμηνο και έχουν λάβει τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις γι' αυτό.

Σε κάθε περίπτωση πάντως και τα δύο συστήματα αξιολόγησης επιβεβαιώνουν την σχετική βιβλιογραφία ότι, τόσο η γραπτή εργασία όσο και οι τελικές εξετάσεις έχουν βαρύνουσα σημασία αναφορικά με την αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων. Επιπλέον, επιβεβαιώνεται ότι στα συστήματα αξιολόγησης του ΕΑΠ επιδιώκεται η χρήση διαφορετικών εργαλείων αξιολόγησης (εργασία, εξετάσεις δραστηριότητας) η οποία επίσης σύμφωνα με την βιβλιογραφία δίνει μεγαλύτερη ευκαιρίες στους εκπαιδευόμενους να αναδείξουν τις προσωπικές τους δεξιότητες. Ένα τελευταίο σημείο που επισημαίνεται είναι το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των βαθμών στις ερωτήσεις κλειστού τύπου και στις ανοιχτές ερωτήσεις εγείρουν ένα ερώτημα για περαιτέρω διερεύνηση για το αν ο ανθρώπινος παράγοντας στην αξιολόγηση, στην περίπτωση αυτή ο διδάσκων/ουσα, παίζει ρόλο και αν ναι σε ποιο επίπεδο. Αυτό το ερώτημα ωστόσο καθώς και διεύρυνση της παρούσας συγκριτικής μελέτης σε μεγαλύτερο δείγμα στο οποίο ενδεχόμενα να συμπεριλαμβάνονται και οι επιδόσεις φοιτητών από άλλες Θεματικές Ενότητες του ίδιου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών αποτελούν αντικείμενο μελέτης μίας επόμενης εργασίας σε όλα τα τμήματα και με περισσότερα στοιχεία.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Diamadis, E., T., Polyzos, G., C (2008). Evaluating Student Learning in Distance Education. In Clarke, S., Jennex, M., E, Anttiroiko, A., V. Ch. (Eds.) *Online and Distance Learning: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications 1.58* (pp 677-686). doi: 10.4018/978-1-59904-935-9.ch058
- Hellenic Open University, (2023). Retrieved August 14, 2023 from <https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2020/12/kanonismos-spoudwn.pdf>
- Garoufalidou, E. (2009). *Η σημασία της αξιολόγησης στα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων* [The importance of assessment in adults educational programs] (Master Thesis, University of Macedonia). <https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/13455/2/GaroufalidouMsc.pdf>
- Hausman, D., M. (2010). Valuing health: a new proposal. *Health Econ.* 19(3), 280-96. doi: 10.1002/hec.1474. PMID: 19301348.
- Holden, O., L., Norris, M., E., Valerie A. Kuhlmeier, V., A. (2021). Academic integrity in online assessment: A research review. *Frontiers in Education*, 6, 1-13. doi:10.3389/feduc.2021.639814
- Ismirlis, V. (2019). The role of written assignments in distance education. The case of Hellenic Open University. *International Conference for Open and Distance Learning, 10th International Conference for Open and Distance Learning, Conference Proceedings, 10 (1A), November 22-24, 2019, Greece.* doi: 10.12681/icodl.2306
- Kearns, L., R. (2012). Student assessment in online learning: Challenges and effective practices. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 8 (3), 198-208. Available at https://jolt.merlot.org/vol8no3/kearns_0912.pdf
- Kellaghan, T., & Greaney, V. (2001). *Using assessment to improve the quality of education*. UNESCO: International Institute for Educational Planning. Imprimerie alençonnaise. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/48038684/126231e-libre.pdf?1471163483=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DUsing_Assessment_To_Improve_the_Quality.pdf&Expires=1692448122&Signature=T3wQKAIvLx-YEclIZZDEzqL7kpp1LBRfKsZ2-eq-34qXbo0i6RwF-Kb79lAsnLnSJ3elXZd~hFTVXF3kOy35Y~3qCmebfKsVVyEAXvrJSS9dIJO672IzeXxsMo1Z6CLt7XxdkFpbhPdncpjaTIQjQxvriA3LlOl9gom6h~LJe4UjTLad6EKuPAMyM-xMe3Kw8F0T~AbM94ZMgwPzUzZjBbrNRQnRxrDviO7HY7YW4ts0r2DFCSqZ3XyILXV9s-FG1XOSQviM~sJJRy1QSOkgTQQjghdBvAQ6jKlGSwrEQw3sSjKm4ff3P6DHU3-FxgC46Ydfcel5Da361tS7Sjxw &Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
- Kim, N., Smith, M., J., Maeng, K. (2008). Assessment in online distance education: A comparison of three online programs at a university. *Online Journal of Distance Learning Administration*, X1 (1). https://www.researchgate.net/publication/271327851_Assessment_in_Online_Distance_Education_A_Comparison_of_Three_Online_Programs_at_a_University
- Kokkinou, M. (2007). Η αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας στη σχολική μουσική εκπαίδευση: μια συγκριτική θεώρηση σύμφωνα με προγράμματα σπουδών μουσικής της Ευρώπης [The assessment of the learning disability in the school musical education: a comparative validation according to the musical course of study of Europe]. *Mousikopaidagogika*, 5, 5-27.
- Nusche, D; Earl, L., Maxwell, W., & Shewbridge, C. (2011). *OECD Reviews of evaluation and assessment in education*. Retrieved from <https://www.oecd.org/norway/48632032.pdf>

- Pintrich, P. R. (1999). The Role of Motivation in Promoting and Sustaining Self-Regulated Learning. *International Journal of Educational Research*, 31, 459-470. [https://doi.org/10.1016/S0883-0355\(99\)00015-4](https://doi.org/10.1016/S0883-0355(99)00015-4)
- Poziou, A. (2021). *Εκπαιδευτικοί: Η σημασία της αξιολόγησης της επίδοσης των παιδιών προσχολικής ηλικίας 4-6 ετών – Η περίπτωση του νομού Φθιώτιδας* [The significance of assessment's performance of preschool children at age of 4-6. The case of Fthiotida prefecture] (Master Thesis, University of Thessaly). <https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/55960/22804.pdf?sequence=1>
- Race, P. (2001). A Briefing on Self, Peer and Group Assessment. *Learning and Teaching Support Network Generic Centre's series of Assessment Guides and Briefings*, 9, 1-29. LTSN Generic Centre.
- Roth, M. (2014). *Beyond the University: Why Liberal Education Matters*. London: Yale University.
- Saxpatzidis, A. (2008). *Η εκπόνηση γραπτών εργασιών: Ένα αποτελεσματικό εργαλείο μάθησης για τους φοιτητές που σπουδάζουν σε ένα εκπαιδευτικό σχήμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης Ελλάδα* [The devision of written essays: a useful instrument for students who study in a distance learning educational program] (Master Thesis, University of the Aegean). <https://hellenicus.lib.aegean.gr/bitstream/handle/11610/14061/file0.pdf?sequence=3>
- Singh, D. (2021). Evaluation strategies in distance education. *Webology*, 18 (3), 375-381. <http://www.webology.org>
- Siminou, P. (2011). Η στρατηγική διοίκησης ποιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και η εφαρμογή της στην Ελλάδα [The administration quality strategy of the European Union in the higher education and its application in Greece] (Master Thesis, University of Macedonia). <https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/14451/3/SiminouPetroulaMsc2011.pdf>
- Sumadi (2023). Retrieved August 20, 2023 from <https://sumadi.net/importance-of-online-assessment-in-education>
- Thathsarani, H., Ariyananda, D., K., Jayakody, C., Manoharan, K., Munasinghe, A., A., S., N., Rathnayake, N. (2023). How successful the online assessment techniques in distance learning have been, in contributing to academic achievements of management undergraduates? *Education and Information Technologies*, 2023. doi: <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11715-7>
- Tosuncuoglu, I. (2018). Importance of assessment in ELT. *Journal of Education and Training Studies*, 6 (9), 163-167. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i9.3443>
- Voidila, F. (2016). *Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη θέση και το νόημα της αξιοπρέπειας στο πλαίσιο του εξεταστικού και βαθμολογικού συστήματος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης* [The opinions of the educators about the position and the meaning of dignity in the frame of the examination and evaluation system of primary education] (Master Thesis, University of Peloponnese). <https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2614/%ce%94%ce%b9%cf%80%ce%bb%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae%20%ce%95%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%ce%af%ce%b1%20%ce%a6%cf%89%cf%84%ce%b5%ce%b9%ce%bd%ce%ae%cf%82%20%20%20%20%ce%92%ce%bf%cf%8a%ce%b4%ce%ae%ce%bb%ce%b1%209-2-16-new.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Zaloni, S. (2021). *Διερεύνηση των απόψεων, συναισθημάτων και στάσεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας για το θεσμό της αξιολόγησης στην εκπαίδευση* [Exploration of opinions, feelings and attitudes for the assessment institution in education] (Senior Thesis, Hellenic Open University). <https://apothesis.eap.gr/archive/item/146937>